

OBSAH

1. Úvod / <i>Viktor Kolářek</i>	7
2. Vymezení pojmu ostravsko-karvinský revír a jeho význam pro historický, ekonomický, společenský a kulturní rozvoj českých zemí / <i>Radim Prokop</i>	8
3. Vývoj hornicko-geologického poznání OKR a geologická stavba české části hornoslezské pánve / <i>Miloslav Dopita</i>	12
3.1 Vývoj hornicko-geologického poznání OKR	12
3.2 Geologická stavba české části hornoslezské pánve	16
4. Uhelný průmysl na Ostravsku od poloviny 18. století do konce první světové války / <i>Jiří Matějček, Jaroslav Klát, Aleš Zářický</i>	32
4.1 Počátky dolování	32
4.2 Revír v období průmyslové revoluce	42
4.3 Masová industrializace v letech 1875 - 1914	59
4.4 První světová válka	80
5. Ostravsko-karvinský revír v období první republiky a druhé světové války	86
5.1 OKR v období první republiky / <i>Jan Steiner</i>	86
5.2 OKR v letech 1938 - 1945 / <i>Nina Pavelčíková</i>	108
6. Ostravsko-karvinský revír v letech 1945 - 2000 / <i>Arnošt Roček</i>	116
6.1 Etapa obnovy revíru (1945 - 1948)	116
6.2 Etapa kapacitního rozvoje revíru (1949 - 1960)	127
6.3 Etapa pozitivního rozvoje a degrese vyčerpaného revíru (1961 - 1989)	145
6.4 Etapa transformace hospodářství na tržní podmínky (1989 - 2000)	177
7. Stručná charakteristika dolů a nedůlních organizací	200
7.1 Zaniklé doly / <i>Jaroslav Klát</i>	200
7.2 Činné doly / <i>Ivo Černý, Miloslav Dopita</i>	227
7.3 Nedůlní organizace / <i>Ivo Černý, Miloslav Dopita</i>	279
7.4 Vývoj organizace OKR v letech 1946 - 2002 a lidé v jeho čele / <i>Oldřich Klepek</i>	296
8. Vývoj báňské techniky v OKR, zejména po roce 1945	299
8.1 Dobývání / <i>Arnošt Roček</i>	299
8.2 Ražení / <i>Arnošt Roček</i>	321
8.3 Hloubení jam a šibiků / <i>Jaromír Martiník</i>	337
8.4 Vodorovná a svislá doprava / <i>Karel Cvik, Vlastimil Ondruš, Zdeněk Šebela</i>	348
8.5 Hlubinné vrtání / <i>Zdeněk Vavrušák</i>	359
8.6 Důlní měřictví / <i>Ivo Černý</i>	365
8.7 Bezpečnost práce a báňské záchranářství / <i>Petr Fastej, Lubomír Hájek</i>	372
8.8 Úpravnictví / <i>Jiří Vidlář</i>	391
8.9 Koksárenství / <i>Vladimír Šebelík, Václav Roubíček</i>	400
9. Horní zákonodárství a báňská správa / <i>Roman Makarius</i>	413
9.1 Historický vývoj od počátku 19. století do přijetí Obecného horního zákona v roce 1854	413
9.2 Historický vývoj od přijetí Obecného horního zákona v roce 1854 do vzniku Československé republiky	414
9.3 Historický vývoj od vzniku Československé republiky do konce druhé světové války	415
9.4 Historický vývoj po druhé světové válce	416
10. Báňské školství, věda a výzkum / <i>Ivo Černý, Miloslav Dopita, Karel Jiřík, Bedřich Zapletal</i>	417
10.1 Učňovské školství	417
10.2 Střední odborné školství	421
10.3 Vysokoškolské vzdělávání	423
10.4 Vědecká a výzkumná činnost	426
11. Vliv těžby uhlí na životní prostředí / <i>Miroslav Havrlant, Petr Martinec</i>	428
12. Vliv hornictví OKR na populační a urbanizační vývoj / <i>Radim Prokop</i>	442
13. Péče o bydlení hornických pracovníků / <i>Radim Prokop</i>	445
13.1 Vznik a vývoj hornických kolonií jako určující faktor bydlení	445
13.2 Stavební charakter hornických osad (typologie)	452
13.3 Bytové poměry v OKR v období let 1945 - 2000	453

14. Společenský život horníků na Ostravsku / <i>Jan Mazurek, Jaromír Paulíček, Olga Skalníková, Petr Šiřina</i>	461
14.1 Hornické slavnosti	461
14.2 Spolkový život	463
14.3 Hudba ostravsko-karvinských horníků	466
14.4 Sportovní život	468
15. Hornické Ostravsko a literatura / <i>Jiří Svoboda</i>	472
15.1 Zakladatelé	472
15.2 Možnosti hornického tématu	473
15.3 Tradice v meziválečném a válečném čase	474
15.4 Tradice v poválečném čase a její proměny	475
15.5 Současnost	476
16. Hornické Ostravsko a výtvarné umění / <i>Petr Holý</i>	477
16.1 Velká proměna	477
16.2 Změna kulturního klimatu	477
16.3 Hornické Ostravsko v sociálně kritickém zobrazení	478
16.4 Průmyslová krajina a veduta	481
16.5 Sochaři horníků	482
17. Hornické muzeum v Ostravě-Petřkovicích a jeho předchůdci / <i>Stanislav Vopasek</i>	485
17.1 Průmyslové muzejnictví v Ostravě	485
17.2 Nové hornické muzeum	486
17.3 Nabídky Hornického muzea	491
18. Památky hornické činnosti / <i>Miloš Matěj</i>	493
18.1 Ostravská část	493
18.2 Petřvaldská část	500
18.3 Karvinská část	501
18.4 Podbeskydská oblast	503
19. Přílohy	504
19.1 Vývoj pojmenování dolů v ostravsko-karvinském revíru / <i>Oldřich Klepek</i>	504
19.2 Seznam historických měn, měř a vah	508
19.3 Statistika / <i>Oldřich Klepek</i>	508
19.4 Archivní a tištěné prameny k dějinám OKR / <i>Oldřich Klepek, Karel Jiřík</i>	523
19.5 Seznam základní literatury o OKR / <i>Miloslav Dopita, Karel Jiřík</i>	536
19.6 Illustrations	542
19.7 Abbildungsverzeichnis	551
19.8 Seznam zkratek	559
19.9 Zeměpisný rejstřík	560
19.10 Résumé	563
19.11 Resumee	563
19.12 Ediční poznámka	564